

Demografia podnikov_2021

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava
1.3 Kontaktná osoba	Daniel Tomša
1.4 Odbor	Odbor registrov a klasifikácií
1.5 Telefón	+421 2 50236 677
1.6 E-mail	daniel.tomsa@statistics.sk

2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	10.04.2024

3 Popis štatistiky	
3.1 Popis údajov	
<p>Ročné spracovanie údajov o demografii podnikov pokrýva premenné, ktoré vysvetľujú charakteristiky a demografiu populácie podnikov. Metodika umožňuje produkciu údajov o vznikoch (a zánikoch) podnikov, to znamená o zakladaní (ukončení) podnikov, ktoré sa rovnajú vytvoreniu (ukončeniu) kombinácie výrobných faktorov, do ktorých nie sú zahrnuté žiadne iné podniky (na podniky založené alebo zaniknuté iba v dôsledku napr. reštrukturalizácie, fúzie alebo rozpadu sa neprihliada).</p> <p>Súhrnne sú k dispozícii tieto ukazovatele:</p> <p>Populácia aktívnych podnikov</p> <ul style="list-style-type: none">• Počet aktívnych podnikov• Počet novo vzniknutých podnikov• Počet prežitých podnikov po 5 rokoch• Počet zaniknutých podnikov• Premenné súvisiace so zamestnanosťou : počet zamestnancov a zamestnaných osôb <p>Populácia aktívnych zamestnávateľských podnikov</p> <ul style="list-style-type: none">• Počet podnikov, ktoré majú aspoň 1 zamestnanca• Počet podnikov s prvým zamestnancom• Počet podnikov, ktoré už nemajú žiadnych zamestnancov• Počet prežitých podnikov po 5 rokoch• Premenné súvisiace so zamestnanosťou : počet zamestnancov a zamestnaných osôb <p>Populácia rýchlo rastúcich podnikov a ukazovatele dostupné na európskej a národnej úrovni</p> <ul style="list-style-type: none">• Počet rýchlo rastúcich podnikov (rast 10% a viac)• Počet zamestnancov rýchlo rastúcich podnikov• Počet mladých rýchlo rastúcich podnikov (najviac 5 rokov od vzniku)• Počet zamestnancov mladých rýchlo rastúcich podnikov	
3.2 Klasifikačný systém	

Od referenčného roku 2008 sa pre všetky ukazovatele používa klasifikácia NACE Rev.2 (Štatistická klasifikácia ekonomických činností v Európskom spoločenstve). Regionálne rozdelenie národných demografických údajov o podnikoch na úrovni NUTS2 a NUTS3 je založené na Nomenklatúre štatistických územných jednotiek (NUTS).

3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov

Počnúc referenčným rokom 2021 údaje pokrývajú sekcie B až N, P až R a sekcie S95 a S96 NACE Rev. 2 (Štatistická klasifikácia ekonomických činností v Európskom spoločenstve). Zmenou oproti predošlým rokom je vylúčenie sekcie S94, ktorá zahŕňa činnosti členských, odborových, cirkevných, politických, mládežníckych, záujmových a ostatných členských organizácií a opätovné zaradenie činnosti holdingových spoločností — sekcia K64.

Od referenčného roku 2008 až do referenčného roku 2020 údaje pokrývali sekcie B až N (okrem činnosti holdingových spoločností — K64.2). Údaje za sekcie P, Q, R a S boli poskytované na dobrovoľnom základe.

3.4 Štatistické pojmy a definície

Pre vymedzenie aktívnych jednotiek boli použité kritériá zamestnanosti a obratu odporúčané v príručke BD, a či jednotka v danom období mala investície. Podniková demografia predstavuje dôležitú a integrovanú súčasť nariadenia [_EU Regulation 2019/2152_](#) o európskej podnikovej štatistike (nariadenie EBS).

Jednotka sa nepovažovala za aktívnu, ak bol administratívny dátum vzniku vyšší ako koniec referenčného roka (tj >31.12.2021) a tiež ak dátum administratívneho zániku bol nižší ako začiatok referenčného roka (tj <1.1.2021). – toto sa uplatnilo len vtedy, ak nedošlo k rozdeleniu alebo splynutiu podniku.

3.5 Štatistická jednotka

Ako štatistická jednotka sa používa - Podnik.

Podnik je najmenšia kombinácia právnických jednotiek, ktorá tvorí organizačnú jednotku vyrábajúcu výrobky alebo poskytujúcu služby, ktorá má určitý stupeň rozhodovacej samostatnosti, najmä v otázke používania svojich bežných zdrojov. Podnik vykonáva jednu alebo viacej činností na jednom alebo viacerých miestach. Podnik môže byť sám jedinou právnou jednotkou.

3.6 Cieľová populácia

Cieľovou populáciou je ekonomika súkromného sektoru vrátane všetkých aktívnych podnikov (ktoré vykázali buď tržby, alebo zamestnanosť, alebo investície kedykoľvek v referenčnom roku). V ďalších súboroch údajov o zamestnaneckej demografii podnikov je prahová hodnota nastavená na jedného zamestnanca kedykoľvek v referenčnom období.

Nasledovné prahové hodnoty sa používajú:

- 1 zamestnanec - populácia zamestnávateľských podnikov,
- 10 zamestnancov na začiatku rastu - populácia rýchlo rastúcich podnikov a "gazel" (10%).

3.7 Geografické pokrytie

územie Slovenska

3.8 Časové pokrytie

Dĺžka časového radu:

3.9 Bázické obdobie

Neaplikuje sa.

4 Merná jednotka

Základné premenné (aktívne podniky, vzniky, zániky a prežitia podnikov a ich zamestnanosť) sú v absolútnych číslach. Odvođené ukazovatele sú vyjadrené v percentách.

5 Referenčné obdobie

Nevyžaduje sa.

6 Inštitucionálny mandát**6.1 Právne akty a iné dohody**

Počnúc referenčným rokom 2021 boli pridané dve nové nariadenia, ktorým podlieha právny akt podnikovej demografie:

- EU Regulation 2019/2152_ o európskej podnikovej štatistike (EBS nariadenie)
- EU Commission Implementing Regulation 2020/1197_ o technických špecifikáciách a všeobecného právneho aktu podľa v yššie spomenutého nariadenia o európskej podnikovej štatistike

Do referenčného roku 2006 sa údaje zhromažďovali na základe džentlmenskej dohody v rámci vývoja štrukturálnej podnikovej štatistiky.

Právny základ pre zber údajov predstavuje _Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 295/2008_ z 11. marca 2008 o štrukturálnej podnikovej štatistike (prepracované znenie), príloha IX.

Vykonávacie Nariadenie Komisie (EÚ) č. 439/2014_ z 29. apríla 2014 zabezpečuje zber údajov o zamestnávateľských podnikoch (s najmenej jedným zamestnancom), rýchlorastúcich podnikoch (medziročný rast viac ako 10% za tri roky) a ich zamestnanosti.

6.2 Spoločné využívanie údajov

Neaplikuje sa.

7 Štatistická dôvernosť**7.1 Politika štatistickej dôvernosti**

Štatistická dôvernosť je definovaná _Nariadením Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009_ z 11. marca 2009, vnútornou smernicou SME 01/2015 a vnútorným metodickým pokynom MET-4/2019.

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

	Zaobchádzanie s údajmi	Poznámky
--	------------------------	----------

Aplikovanie pravidla dôvernosti údajov	áno	
Prah počtu podnikov (číslo)	3	
Aplikovanie ochrany na počty podnikov ak počet zamestnancov je dôverným údajom	áno	Ak je počet podnikov <2, aplikujeme ochranu údajov na počet zamestnancov.
Aplikovanie kritérií dominancie podniku	áno	
Ak sú aplikované kritéria pre dominanciu podniku, špecifikujte podiel (v %) a metódu aplikovania pravidiel dominancie podniku.	Ak jeden podnik dominuje viac než 90% podielom, využívame ochranu dôverných údajov na počet zamestnancov.	
Aplikovanie druhotnej ochrany dôverných údajov	áno	

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

koniec Októbra (t+22 mesiacov)

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

nie.

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

Akékoľvek informácie, ktoré nie sú dostupné v publikovaných publikáciách a/alebo vo zverejnených on-line databázach, poskytujeme každému s konkrétnou požiadavkou.

9 Periodicita zverejňovania

Každoročne na konci Októbra.

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

Nie.

10.2 Publikácie

Nie.

10.3 On-line databázy
Áno.
10.4 Prístup k mikroúdajom
Nie.
10.5 Iné
-
10.6 Dokumentácia o metodike
Štatistické metaúdaje sú dostupné na webovej stránke (elektronická verzia).
10.7 Dokumentácia o kvalite
Nevyžaduje sa.
11 Riadenie kvality
11.1 Zabezpečovanie kvality
<p>Štatistický úrad zdôrazňuje na vysokej úrovni zákaznícku orientáciu a kvalitu produktov a služieb, to sa odzrkadľuje v stratégii rozvoja na dané obdobie. Príručka kvality popisuje zdokumentované postupy systému kvality, ktoré sa používajú na neustále zlepšovanie systému manažérstva kvality. Politika kvality ŠÚSR vychádza z poslania úradu poskytovať kvalitné a objektívne štatistické produkty a služby so zachovaním dôvernosti štatistických údajov a minimalizovaním zaťaženia zainteresovaných strán efektívnym využívaním existujúcich zdrojov.</p> <p>Politika kvality ŠÚSR je definovaná a prístupná verejnosti v dokumentoch: Politika kvality Štatistického úradu Slovenskej republiky Deklarácia kvality ŠÚSR</p>
11.2 Hodnotenie kvality
<p>Sú definované interné smernice týkajúce sa procesov pridávania hodnoty, podporované manažérskymi procesmi a procesmi zdrojov.</p> <p>Kódex postupov európskej štatistiky je základom celého systému manažérstva kvality. Hlavné charakteristiky aspektov kvality sú definované v príručke Európskeho štatistického systému pre správy o kvalite a metaúdajoch</p>
12 Relevantnosť
12.1 Potreby používateľov
Nemáme pravidelné konzultácie s našimi hlavnými používateľmi.
12.2 Spokojnosť používateľov

Odbor poskytovania informácií a marketingu sleduje počet stiahnutých on-line databáz - za minulý rok = 931.

12.3 Úplnosť štatistických informácií

2021, Miera dostupnosti podľa sérií (Počet poskytnutých údajov/Počet požadovaných)

2021	SK
EBSBDS_ALL	100
	100
	100
	100

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

Nevyžaduje sa.

13.2 Výberové chyby

Nevyžaduje sa.

13.3 Nevýberové chyby

Odhadovaný podiel podnikov nesprávne označených ako aktívne a neaktívne je približne 0,06 %.
Odhadovaný podiel falošných zhôd a falošných nezhôd a komentárov k celkovej kvalite našich postupov zhôd je približne 0,14 %

14 Včasnosť a dochvilnosť

14.1 Včasnosť

Zdroje údajov nepodliehajú žiadnym časovým oneskoreniam, ktoré by mohli ovplyvniť kvalitu údajov.

14.2 Dochvilnosť

Počet kalendárnych dní po (kladná hodnota) alebo pred (záporná hodnota) vzhľadom na zákonné lehoty

Krajina/Série	EBSBDS_A	EBSBIE	EBSBD	EBS_BC
SK	-2	-17	-2	-1

* Termíny BD:

t+12 - predbežné podniky s vysokým rastom

t+18 - aktívne, vzniknuté a prežívajúce podniky; predbežné zániky podnikov; definitívne údaje o podnikoch s vysokým rastom

t+20 - aktívne, vzniknuté a prežívajúce zamestnávateľské podniky; predbežné zániky zamestnávateľských podnikov

t+30 - definitívne zániky podnikov

t+32 - definitívne zániky zamestnávateľských podnikov

t+34 - definitívne regionálne zániky podnikov

15 Porovnatel'nosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnatel'nosť

Nevyžaduje sa.

15.2 Porovnatel'nosť v čase

Dĺžka porovnatel'ného časového radu: 2008 — 2021

15.3 Prierezová koherentnosť

Počet aktívnych podnikov Demografie podnikov (DP) bol špecifikovaný podľa metodiky DP pomocou štatistického registra organizácií, ročných daňových údajov a mesačne poskytovaných údajov sociálneho poistenia.

Počet aktívnych podnikov SBS bol plne vyhodnotený za malé podniky vlastnené fyzickými osobami na základe údajov zo štatistického registra organizácií a daňových údajov.

Pokiaľ ide o počet zamestnaných osôb; pre účely štatistiky DP bol použitý odhad na základe mzdových nákladov. Počet zamestnaných osôb bol odhadnutý v prípade malých podnikov, pre ktoré neboli k dispozícii žiadne štatistické informácie.

Údaje SBS o počte osôb zamestnaných v malých podnikoch vo vlastníctve fyzických osôb boli odhadnuté na základe nákladov práce a priemerného zárobku, keďže informácie o nákladoch práce boli dostupné z daňových administratívnych údajov.

15.4 Vnútoraná koherentnosť

Nevyžaduje sa.

16 Náklady a záťaž respondentov

Nevyžaduje sa.

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

Predbežné zániky, ktoré sú zostavené na základe údajov z referenčného roku T+1, sa revidujú, keď sú k dispozícii údaje z referenčného roku T+2.

17.2 Revízia údajov v praxi

Na finálne potvrdenie predbežných zánikov, resp. reaktivácie, sú informácie o definitívnych zánikoch dostupné neskôr než v prípade vznikov podnikov.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Zdrojom aktualizácie Štatistického registra organizácií (ŠRO) je jednotný verejný register (RPO) vedený podľa zákona, register daňových poplatníkov, register sociálneho zabezpečenia.

V tomto registri sú zahrnuté všetky požadované triedy NACE a právne formy.

Neuplatňujú sa žiadne kritériá ani prahové hodnoty.

V rámci registra sa nevykonáva žiadne porovnanie, profilovanie ani imputácia.

ŠRO zahŕňa dátumy vznikov a zánikov všetkých podnikov. Tieto dátumy sú oficiálne pridelované a uznávané ministerstvami a štátnymi inštitúciami podľa príslušných právnych aktov a vytvorením vzťahov medzi právnymi jednotkami patriacimi k podniku. Niektoré malé podniky vo vlastníctve fyzických osôb však niekedy prevádzkujú svoj podnik bez platnej licencie. Tieto prípady je možné špecifikovať pomocou administratívnych údajov.

V ŠRO je každý podnik identifikovaný jedinečným identifikačným číslom a tiež právne jednotky tvoriace podnik sú definované jedinečným identifikačným číslom, ktoré je zároveň základným nástrojom na párovanie údajov s jednotkami evidovanými v administratívnych zdrojoch.

IČO právnej jednotky sa povinne používa vo všetkých administratívnych registroch (daňový, sociálny,...). Každý záznam v štatistickom registri organizácií obsahuje okrem IČO aj IČO predchodcu a nástupcu v prípade prevzatia, zlúčenia alebo rozdelenia a rodné číslo majiteľa podniku.

V rámci procesu porovnávania údajov boli plne využité IČO podnikov a rodné číslo vlastníka.

1. Prostredníctvom rodných čísel sa vykonala kontrola aktívnej populácie podnikov a eliminácia viacerých registrácií podnikov.

2. Novovzniknuté podniky sa kontrolovali a eliminovali prepojením IČO predchodcov novovzniknutých podnikov s IČO aktívnych podnikov.

3. Populácia zánikov podnikov bola skontrolovaná a eliminovaná prostredníctvom IČO nástupcov zaniknutých podnikov s IČO aktívnych podnikov.

Každý podnik s 20 a viac zamestnancami zaradený do novovzniknutých alebo zaniknutých podnikov bol následne skontrolovaný manuálne. Odporúčané párové párovanie (názov a adresa) bolo použité v prípade nesprávneho IČO podniku získaného z administratívneho zdroja.

V prípade nesprávneho IČO získaného z administratívneho zdroja bolo pre párovanie údajov použité aj daňové číslo.

Jednotky spadajúce po novom do rozsahu (NACE) boli zahrnuté do populácie aktívnych podnikov, ale nie do populácie novovzniknutých a jednotky nespádajúce po novom do rozsahu (NACE) boli vylúčené z populácie aktívnych podnikov, ale neboli považované za zaniknuté podniky. Zistili sme 196 podnikov, ktoré sa presunuli do rozsahu pôsobnosti, a 606 podnikov, ktoré sa presunuli mimo rozsah.

Od roku 2018 bolo reaktivovaných 2603 zaniknutých jednotiek a opäť zaradených do aktívnej populácie 2021 – narodení v roku 2021.

18.2 Periodicita zberu údajov

Ročne.

18.3 Zber údajov

Premenné demografie podnikov sa zostavujú z národného štatistického registra podnikov.

18.4 Validácia údajov

Pred odoslaním údajov do Eurostatu sa vykonávajú tieto kontroly: hierarchická, medzipremenná hodnovernosť, dôvernosť a úplnosť.

18.5 Spôsob spracovania údajov

Nevyžaduje sa.

18.6 Úprava údajov

Nevyžaduje sa.

19 Poznámka